TÜRKDİLİ

27 TEMMUZ ÇARŞAMBA 1938 — GÜNDELİK SİYASAL GAZETE — ON ÜÇÜNCÜ YIL SAYI: 3944

Türk-Alman Ticaret Muahedesi İmzalandı.

Hatayda Kayıd Muamelesi Devam Ediyor.

Türk Listesine Rey Verenler Tecavüze Uğruyor.

Reyhaniye civarında beliren bazı silâhlı Araplar reylerini serbest kullanan birçok kimseleri tazyik etmeğe başladılar. Mütecavizlerin bir kısmı yakalandı.

Antakyadan Bir Görünüş

Antakya, 26 (A.A.) — Kayıt işleri büyük bir intizam ve sükûn içinde devam etmektedir.

Dün Reyhaniye civarındaki bir çiftlik; Halebin Hamam ve Harem nahiyelerinden gelen on beş silâhlı Arap tarafından taarruza uğramış ve çiftlik sahibini yaralamışlardır.

Bu Araplar bundan sonra Şarkî Ayrancı köyüne de tecavüz ederek ateş açmışlar ve bu köy yolu üzerinde Türk listesine rey vermiş olan bazı Arapları dövmüşlerdir.

Tekrar Halep hududunu geçen bu çete efradının bazıları yakalanmışlar ve teşhir edilmişlerdir.

Hayfada Araplar, Yahudi dükkânlarını bile ateşe vermeğe başladılar.

Hayfa, 26 (A.A.) — Dün [illegible] banın husule getirdiği panik havası devam etmektedir.

Atılan bomba ile ölenlerin sayısı, ilk tahminler hilâfına olarak altmışa varmıştır.

Araplar mukabelei bilmisil olarak Yahudilere aid dükkânlara ateş vermişler, ve bunlardan dördü tamamen yanmıştır.

Yahudilerin nakil vasıtaları devrilmiş, umumi münakalât ve muhaberat inkıtaa uğramıştır.

Kudüs ve Hayfa civarında bazı Yahudi çiftlikleri baskına uğramışlardır.

Maraşal Çakmak

Atatürke Tazimlerini Arzetti.

İstanbul, 26 (A.A.) — Genel Kurmay Başkanı Maraşal Fevzi Çakmak bugün buraya gelmiş ve Başvekil B. Celâl Bayar ile diğer zevat tarafından karşılanmıştır.

Maraşal Fevzi, Çakmak B. Celâl Bayarla doğruca Dolmabahçeye giderek Atatürke tazimlerini ve teftiş seyahatları etrafındaki intibalarını arzetmiştir.

Türk – Alman

Ticaret muahedesi imzalandı.

Berlin, 26 (A.A.) — Yeni Türk—Alman ticaret muahedesi dün burada imzalanmıştır.

Ağustosta meriyete girecek olan bu muahedeye göre bilumum Türkiye malları **hiçbir kontenjana** tâbi olmaksızın serbestçe Almanyaya idhal edilebilecektir.

Erzurumda İmar Faaliyeti.

Erzurum, 26 (A.A.) — Burada geniş bir imar faaliyeti vardır.

Mektepler, hükûmet konakları, şehirin elektrik işi vesaire gibi halen üzerinde çalışılmakta olan 94 parça inşaat vardır.

Bunlar için **vilâyet** hususî idaresi ile imar birliği tarafından tahsis edilmiş olan para yekûnu 900 bin liraya varmaktadır.

Geçen yıl başlanan işlerin mühim kısmı ikmal edilmiştir.

Çek - Südet Meselesinin Halline Doğru..

İngiltere ile Fransanın buldukları hal şekline Almanya da muvafakat etti.

Londra, 26 (Radyo) — İngilterenin Prağ sefiri, Çekoslovakya başvekili Milân Hodzayı ziyaret etmiş ve Çekoslovakyadaki Südet Almanlarının metalibatından çıkan ihtilâfın halli için İngiltere ile Fransa arasında bir şekil tasarlandığını ve bu sureti halle, Almanyanın da muvafakat gösterdiğini bildirmiştir.

Londra, 26 (Radyo) — Deyli Telgraf gazetesine göre, Hitlerin yaveri Kapiten Vidman, bu hafta sonunda tekrar buraya gelecek ve İngiliz ricalile konuşacaktır.

Londra, 26 (Radyo) — Avam kamarasının bugünkü celsesinde, bazı saylavlar, Hitlerin yaveri Vidmanın Londra seyahatı hakkında hükûmetten izahat istemişlerdir.

Başvekil Nevil Çemberlâyn bu hususta cevap vermekten çekinmiştir.

Saylavlar, Çekoslovakya ile Südet Almanları arasında ihtilâf hakkında da izahat istemişlerdir.

Başvekil Nevil Çemberlâyn bu hususta yarın Avam Kamarasından mufassal beyanatta bulunacağını söylemiş, bütün Avrupa sulhunu tehdid eden bu ve buna benzer ihtilâfların yakında hüsnüsuretle halledileceğinden ümitvar bulunduğunu beyan eylemiştir.

Londra, 26 [Radyo] — İngilterenin Prağ sefiri, bugün Çekoslovakya hariciye nezaretine giderek hariciye nazırı Kroftayı ziyaret etmiş ve Südet Almanlarını alâkadar eden yeni stakonun, iyice tedkik edilmeden neşredilmemesini ve Çekoslovakya kabinesinin, fena akisler yapacak olan herhangi bir hareketten çekinerek daima itilâfperverane hareket etmesini bildirmiştir.

Prağ, 26 (Radyo) — Çekoslovakya hükûmeti Südet Almanlarile çıkan ihtilâfta müşavir hakem olarak Lord Ruçimanın hazır bulunması hakkında İngiltere tarafından vukubulan teklifi kabul eylemiştir.

Almanyanın

Londra elçisi Berline döndü.

Berlin, 26 (A.A.) — Almanyanın Londradaki elçisi Fon Dirksen Almanyaya dönmüştür Mezuniyetini burada geçirecektir. Salâhiyettar mehafiller, mumaileyhin Almanyanın ne tarafında oturacağını tasrih etmemektedirler.

Fakat sefirin halihazırda Bayrötde bulunmakta olan Hitler tarafından davet olunacağı muhakkaktır.

Madrid, Tayare Hücumuna Uğradı..

Şehire 400 den Fazla Obüs Düştü. Birçok ölü Ve Yaralı Var.

Barselon, 26 (A.A.) — Resmî tebliğ: Şark cephesinde hükûmetçiler Frankistlerin Beji yolundaki mevzilerle Salada tepesine karşı yapmış oldukları bütün taarruzları püskürtülmüştür.

Etsramadurada Frankistler, Monterübiyo mıntakasını Siyerro Kastueraya ve Kastuera kasabasını işgal etmişlerdir.

Düşmanın tayareleri San Feli Guiksalsı bombardıman etmişler ve birçok kişinin ölümüne sebebiyet vermişlerdir.

Nevyork Sergisinde Türk Pavyonu..

Türk Pavyonunun En Faydalı Şekilde Tertibine Çalışılıyor.

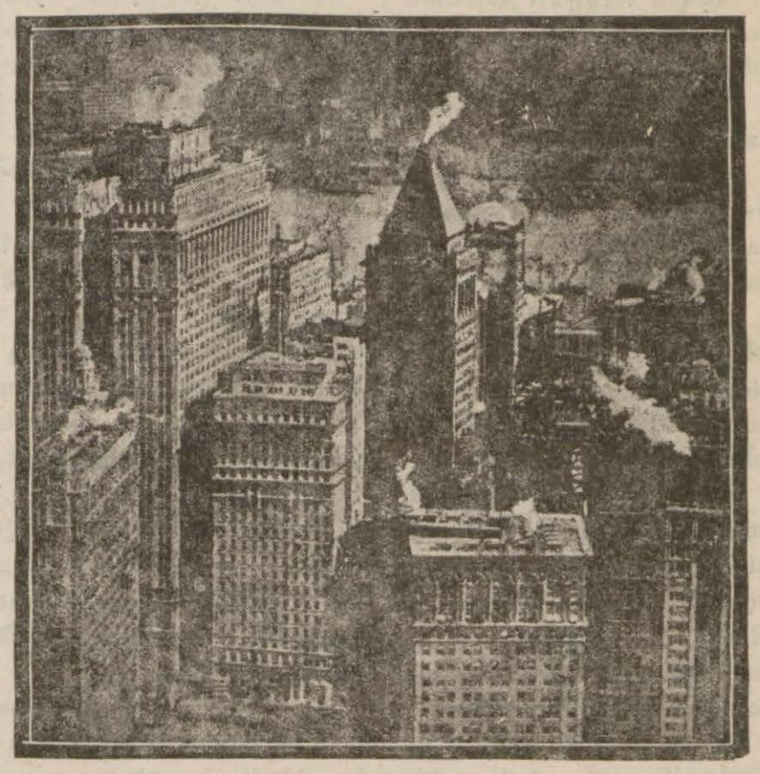

Nevyorktan bir görünüş

30 Nisan 1939 da açılacak olan Nevyork Dünya Sergisinde, Türk Pavyonlarının memlekete — maddî, manevî — en faydalı şekilde tertibi yolundaki hazırlıklar Heyeti karariyle kurulmuş olan Vekâletler arası Komisyon Genel Kurmay mümessilinin de iştirakiyle toplantılarına ve çalışmalarına devam etmektedir.

Sergide Amerika hükûmeti tarafından verilmiş olan Pavyonumuza ilâve olarak ayrıca bir "Site Türk„ tesisi tekarrür etmiş ve yine malûm olduğu üzere 24 temmuz 1939 un "Türk günü„ olarak kutulanması mukarrer bulunmuştur.

Resmî pavyonun dahilî dekorasyonu için açılmış olan müsabakanın neticesi bugünlerde alınacaktır.

Resmi pavyonda [illegible] sanatimizin, memleketimizin gerek tarih, gerek tabiat bakımından cazibesini gösteren turistik imkânları tebarüz ettirilecektir. Muazzam sergi sahasının en işlek yerinde ve tam merkezinde ayrılmış olan sahada ise, satış için bir "Site Türk„ kurulacaktır. Bu saha evvelce Amerikalılar tarafından kiraya verilmiş olduğu halde sırf memleketimize bir cemile olmak için geri alınmış ve muamelesi iptal edilerek Türkiyeye tahsis olunmuştur. Burada halıcılık, çinicilik, kakmacılık, tesbihcilik vesaire gibi sanatlarla diğer kıymetli elişi mamûlâtının satılabileceği gibi, münhasıran Türk yemeklerini ve içkilerini bulunduracak bir lokanta ve gazinonun kurulması da mutasavverdir.

Türk pavyonunun bir hususiyeti de, eşsiz tarihî eserleri de ihtiva edecek olmasıdır. Kültür Bakanlığı bu hususta esaslı faaliyete geçmiştir.

Sergide, Amerikaya maden satışlarımıza yarıyacak numünelerin de teşhiri ve Etibank tarafından bu sahada malûmat verecek bir büronun kurulması da düşünülüyor. Diğer taraftan Türk Tarih Kurumu da bu sahada üzerine terettüp eden mühim vazifeyi ifa için faaliyete geçmiştir.

Bu hususta, Kurumun, Dolmabahçedeki muvaffak eserinden sergide de azamî istifade edilecektir.

Amerika istiklâlinin 150 nci yıldönümü dolayisile kurulmakta olan Nevyork Dünya Sergisi altı ay devam edecektir.

Bürhaniyede Spor Sahasına Başlandı..

Yeni spor alanının temeli Valimiz tarafından atıldı.

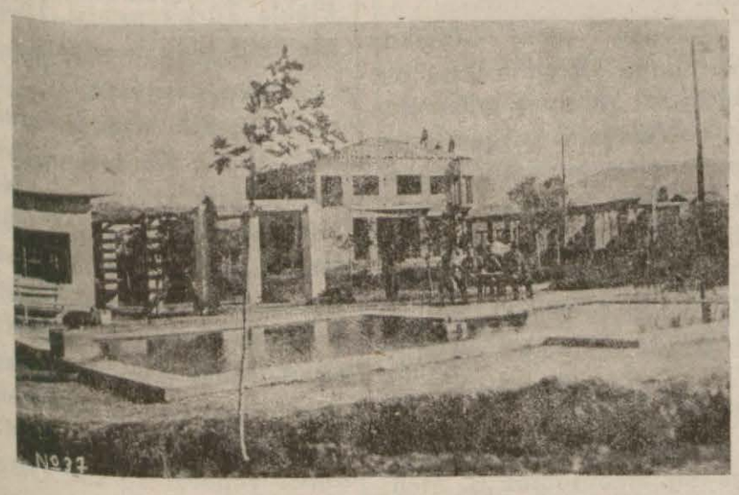

Bürhaniyeden bir görünüş ve Valimiz B Ethem Aykut bir temel atma töreninde.

(Yazısı ikinci sayfada)

Okullara Girme Şartları:

Gazi Orta Muallim Mektebi Ve Terbiye Enstitüsü . .

1 — Gazi Terbirye Enstitüsünün Türkçe, Edebiyat, Pedagoji, Tarih Coğrafya, Tabiiye, Riyaziye, Resimiş ve Beden Terbiyesi şubeleri vardır.

2 — Türkçe - Edebiyat, Pedagoji, Tarih - Coğrafya, Tabiiye, Riyaziye şubelerinin tahsil müddetleri ikişer, resim - İş şubesenin üç yıldır.

(Beden terbiyesi şubesinin tahsil müddeti ayrıca bildirilecektir.)

3 — Enstitüye talebe olarak girebilmek için:

A) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak (Yabancı talebe Kültür Bakanlığının müsadesile kabul olunur.)

B) öğretmen okulu veya olgunluk diplomasını haiz lise mezun olmak (Pedagoji şuberine, yalnız öğretmen okulu mezunu alınır.)

c) 25 Yaşından büyük olmamak. (Yalnız Pedagoji şubesine girmek istiyenler için âzamî yaş kayıdı 30 dur. İlk öğretmen okulu mezunu olan ispekterler yaş kayıdından müstesnadır.

D) Sağlam ve sıhhatlı olmak (Pepelik, kekemelik, tam sağırlık, şaşılık, topallık, çolaklık, kamburluk, gibi uzvî kusurlarla, trahom ve verem gibi sarî ve müzmin hastalıklardan salim olmak)

ödevini yapmış veya tam ehliyetname almış bulunmak (Pedagoji şubesine girgirmek için askerliği bitirmiş olmak ve en az dört yıl öğretmenlik yapmış olmak)

F) Müsabaka veya seçme imtihanlarında başarı göstermek şarttır.

4 — Enstitüye (Leyli) ve (Nihari) olmak üzere iki şekilde talebe alınır.

A) Leyli olarak girmek istiyenlerin müsabaka imtihanında kazanmaları şarttır.

B) Lise mezunları mecburi hizmetini bitirmiş olan öğretmen okulu mezunları ilköğretmen okuluna nihari olarak devam ederler.

Nehariler:

Nehari devam etmek istiyenler 30 ağustos tarihine kadar doğrudan doğruya enstitü direktörlüğüne bir istida ile müracaat edeceklerdir. Bu istidada, askeri durumun ve mecburi hizmetin bitip bitmediği zikrolunacaktır.

2 — Nehari devam etmek istiyenlerin sayısı o şubeye alınması tesbit edilen nehari talebe sayısından fazla olursa bir seçme imtihanı yapılacaktır. Ders yılı başında Ankarada enstitü binasında yapılacak olan bu imtihanın tarihi müracaat etmiş olanlara ayrıca bildirilecektir.

5 — Enstitüye girmek istiyenler:

A) Hangi okuldan mezun olduklarını,

B) Enstitünün hangi şubesine girmek istediklerini.

C) Açık adreslerini

Gösterir bir istida ile bulundukları yerin kültür direktörlüğüne müracaat edeceklerdir (Adres değişikliği derhal enstitü direktörlüğüne bidirilmelidir)

6 — İstidaya şu aşağıdaki belgelerin iliştirilmesi lâzımdır.

A) Lise olgunluk veya öğretmen okulu diplomasının tastikli sureti. (Asli gönderilmiyecektir.)

B) Nufus hüviyet cüzdanının tastikli sureti (Aslı gönderilmiyecektir)

C) Örneğine uygun sıhhat raporu. (1 No. lu fiş ile 2 No. lu fiş)

D) Örneğine uygun 3 No. lu fiş. Bu fişi yalnız Beden Terbiyesi şubesine girmek istiyenler ayrıca dolduracaklardır.

(Bu fişlerin ihtiva ettiği suallere tam ve açık cevap verilmelidir. Noksan bırakanların imtihan evrakı tedkik edilmiyecektir.)

7 — Resim - İş şubesine girmek istiyenlerin, çalıştıkları okullardan öğretmen iseler, bağlı bulundukları kültür direktörlerinden Resim - İş dersine karşı istidat ve kabiliyetleri bulunduğunu gösterir birer belge alıp istidalarına iliştirmeleri lâzım

8 — Pedagoj i şubesi imtihanına girenlerin, ilk öğretim ispekterliği vazifesini yapıp yapamıyacakları ilk öğretim genel direktörlüğü sicillerine göre önceden enstitüce tesbit ettirilerek muvafık cevap alınanların imtihan evrakı tedkik edilecektir.

9 — Enstitüye leyli olarak girmek istiyenler için yapılacak müsabaka ve nehariler için seçme imtihanları aşağıda gösterilen derslerden yapılır.

Türkce - Edebiyat şubesi için: Yeni bir metin üzerinde izah - Liselerin son sınıf edebiyat şubelerinde okunan edebiyat tarihi malûmatı kompozisyon.

Pedagoji şubesi için: Ruhiyat - Pedagoji - Pedagoji tarihi umumi ve hususi tedris usulü

Tarih Coğrafya şubesi için: Tarih Coğrafya - Sosyoloji - Yurdbilgisi.

Tabiiye şubesi İçin: Haydanat Fizyoloji - Nebatat - Fizik - Kimya - Jeoloji.

Riyaziye şubesi için: Ortaokul ve liselerde okunan Hesap - Hendese Cebir ve müsellesat.

Resim - İş şubesi için: A) 24 X 32 büyüklüğünde ikisi renkli olmak üzere tabiattan yapılmış dört resim.

B) Cedvel, gönye, pergel gibi resim âletleri kullanılarak çinî mürekkebile yapılmış bir âlet veya makinanın resmi.

C) Namzedin geldigi yerin tarih, ekonomi veya umumi şartlarile ilgili küçük bir etüd (İzmir incir ihracatı, Eskişehir taşı, Sivas kaplıcaları... v. s gibi mevzular üzerinde yapılabilecek olan bu etütler şahsi araştırmalar mahsulü olarak resim, kroki, harita, grafik ve fotoğrafla ifadelendirilecektir.)

D) Bu şubeye girmek istiyenler yukarıda yazılı resimlerle etüdü ve 5 6 ncı maddelerde yazılı belgelerile birlikte en geç 10 eylûle kadar doğrudan doğruya "Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü direktörlüğüne„ gönderilecektir.

e) Gönderilen resimlerle mahallî etüdün tedkikinden sonra muvaffakiyeti tesbit edilerek Ankaraya çağırılmış olanların Enstitüde yapılacak olan resim imtihanında muvaffak olmaları şarttır.

Müsabakayı kazanamıyanların resim ve etüdleri geri gönderilmiyecektir.

Beden terbiyesi şubesi için: İnsan teşrih ve fizyolojisi — Beden terbiyesi tarihi.

a) Bu şubeye çağırılmış olanların 3 numaralı fişte zikrettikleri beden kabiliyetlerini haiz olup olmadıkları birkere de enstitüde yoklanacak ve katî kabul ondan sonra olacaktır.

b) Bu şubeye çağırılmış olanların Ankarada numüne hastahanesi sıhhî heyetince yapılacak muayenede sağlam çıkmaları şarttır.

10 — Enstitüye girme müsabaka imtihanları yapıldığı sıralarda ikmali bulunan öğretmen okulu ve lise talebeleri de müsabakaya girerlerin (Müsabakada muvaffak oldukları takdirde) eylûl devresinde ikmallerini muvaffakiyetle vererek mezun bulunmaları şarttır.

11 — Aynı zamanda iki şubenin müsabaka imtihanına girilemez. Aksi takdirde imtihan evrakına bakılmaz. (Nehariler de istidalarında ancak bir şube zikredebilirler)

12 — Müsabakada muvaffak olmak o ders yılı içinde Enstitüye kabul olunmak hakkını verir. Müteakip yıllar için bir hak teşkil etmez

13 — Müsabakayı kazananlara enstitüye gelmeleri tebliğ edildiğinde aşağıdaki belgeleri beraber getirecek lerdir.

1) Nüfüs hüviyet cüzdanının aslı

2) Okul diplomasının aslı

3) Çiçek aşısı kâğıdı.

4) Maarif teşkilâtına dair kanunun 8 nci maddesine göre noterlikçe tasdik edilmiş teahhüt senedi.

5) Kayıt beyannamesi.

6) 4,5×6 büyüklüğünde 8 tane fotoğraf.

7) Öğretmenliği bırakıp gelenlerin kültür ve hususi muhasebe direktörlüklerinden maaş, yol parası, teçhizat bedeline aid bir borçları olmadığına dair belge.

8) Öğretmen okulu mezunlarının henüz öğretmenliğe başlamamış bulunanları okulları idaresinden yol parası vesair ilişiklikleri olmadığına dair belge alacaklardır.

9) Öğretmenlik yapmış olanların nerelerde ve ne

(Sonu üçüncü sayfada)

ŞEHİR HABERLERİ

Maarif Müdürlüklerine tayinler.

Ankara, (Hususi) — Maarif Vekâleti açık bulunan maarif müdürlüklerine aid tayin listesini hazırlamıştır. Kararname Maarif Vekili B. Saffet Arıkanın Ankaraya gelmesini müteakip yüksek tasdike arzedilmek üzere Başvekâlete verilecektir.

Bu kararname ile açık bulunan Balıkesir maarif müdürlüğüne bir asil tayin edileceği gibi, münhal diğer maarif müdürlükleri de tamamen kapatılmış bulunacaktır.

Bir Sanatkârın Konseri.

Akşam da Halkevinde B. Hakkı Aras tarafından bir konser verilmiştir.

Sanatkârın çaldığı parçalar hoperlörle de neşiredilmiş ve alâka ile dinlenmiştir.

Annesi Yaralanan Gencin Vakası.

Savaştepenin Sarıbeyler köyünden Mehmet oğlu İsmail Nefise adında bir ihtiyar kadını yaralamıştır.

Nefisenin oğlu Ahmet, annesinin uğradığı bu tecavüze fevkalâde sinirlenmiş ve derhal İsmaili bulmuştur. İki kişi arasında başlıyan münakaşa çabucak büyümüş, Ahmet sopa ve bıçakla İsmaili ağır surette yaralamıştır.

Yaralılar hastahaneye getirilmişlerdir. Vaka hakkında tahkikata başlanmıştır.

Bir çocuk havuzda boğuldu

Merkeze bağlı Küçükbostancı köyünden Halil kızı Talia adında iki yaşlarında bir çocuk bahçede oynarken havuza düşmüştür.

Bu sırada bahçede kimse bulunmadığından evdekiler bir müddet sonra çocuğu aramağa başlamışlar, bu araştırma esnasında havuza bakınca zavallı yavruyu boğulmuş bir halde suda bulmuşlardır

Mutlu bir evlenme töreni

Vilâyet Matbaası, mecmua ve kitap işleri kısmı tertip şefi B. Bürhan Kocabıyıkoğlu ile İvrindi eski belediye reisi B. İsmail kızı Bayan Eminenin nikâh merasimi dün belediye dairesinde her iki tarafın dostları ve yakınları arasında yapılmıştır.

Gençleri tebrik eder, saadetler dileriz.

Nişanlanma

Yine Vilâyet Matbaası ve gazetemiz makinisti B. Basri Sanal ile Balyalı B Süleyman kızı Bayan Melihanın nişan töreni dün her iki tarafın yakınları arasında yapılmıştır. Tarafeyni kutlarız.

Bürhaniyede Spor Sahasına Başlandı..

Yeni Spor Alanının Temeli Valimiz Tarafından Atıldı.

Bürhaniye, (Hususi) — Son yıllarda şehir plânı tatbik edilmeğe başlandığından beri Bürhaniyenin muhtelif yerlerinde değişmeler göze çarpmaktadır. Bu arada eski futbol sahasının bir kısmı da yola ve koruluğa hasredileceğinden yeni bir spor alanına ihtiyaç hasıl olmuş ve bu cihet göz önünde tutularak geçen sene plânda ayrılan yerin etrafına bir metre yüksekliğinde duvar çevirecek kadar taş getirtilmiş ve istif edilmiştir. Bu defa bu çalışma silsilesini devam ettirmek ve gençlikten daha iyi randman alınması için maddî imkânlar hazırlanması düşünülmüş ve bu işe bir an evvel girişilmesi yerinde bir kazanç sayılarak kaymakam vekili B. Sait Köksalın da yardım ve teşviki ile başarılma yoluna girişilmiştir.

Geçen hafta ilk temel taşını Valimiz B. Ethem Aykut bizzat kendi eli ile koymuştur. Törende valimiz Cumhuriyet hükûmetinin bu [illegible] tatbik etmekte olduğu modern spor telâkkilerini ve üzerinde tatbiki için hassasiyetle spor proğramını anlatmış spor ve medeniyet alanında dünyaya önderlik eden Türklerin Atatürk devrinde bu eski hasletlerini tekrar ve daha şumûllü olarak belirteceklerine dair olan bütün milletin sarsılmaz imanına terceman olduğunu bildirerek sık sık alkışla kesilen söylevleri sonunda bu spor alanının yurddaki emsalleri gibi Bürhaniye ve çevresi ve dolayısı ile bütün milletimiz için hayırlı ve faydalı olması temennisinde bulunmuştur. Yapıya konacak vesikanın imzasından sonra ilk taşın üzerine mala ile ilk harç konulmuştur.

Bundan sonra İdmanyurdunun 19 yıllık kısa bir tarihçesi yapılmış, müessisleri ve ferağatla çalışan diğer mensupları minnetle anılarak bugün kendileri ebediyete karışarak aramızdan ayrılan fakat hâtıra ve hayalleri ile aramızda bulunan (Yurdlu) ların aziz namlarını yad için bir dakika sükût edilmiştir.

Törene kalabalık bir halk gelmiş, mebusumuz B. Mehmet Cavit Emir de değerli alâkalarını esirgemiyerek merasime iştirak etmişlerdir

Merasimi müteakip belediye parkında istirahat edilmiş, bu esnada mevzuu bahis olan memleket işleri hakkında Valimiz tenvir ve irşatlarda bulunmuşlar ve öğleden son a kalabalık bir halk tarafından uğurlanmışlardır.

Araba ile Kadını Kıra Götüreceklermiş.

Çay mahallesinden Mehmet oğlu Ahmet, Abdullah oğlu Nuri ve İnönü mahallesinden İbrahim oğlu Abdullahın, Aygören mahallesinden Süleyman kızı 45 yaşlarında Fatma adındaki bir kadını, araba ile evine götürmek bahanesile, fena maksatla kıra çıkardıkları iddia ve şikâyet olunduğundan yakalanmışlardır.

Esrar içerken Yakalandı.

Yıldırım mahallesinden İsmail Hakkı oğlu Kadri, eski belediye meydanında esrar içtiği görüldüğünden yakalanmıştır.

12 Yaşındaki Çocukların Hırsızlığı.

Sakarya mahallesinden Niyazi oğlu Hüseyin ve Hakkıçavuş mahallesinden Hasan oğlu Hüseyin, Ali oğlu Ali Osman adında bulunan 12 yaşında üç çocuk duvardan atlamak suretile sabık posta - telgraf müdürü B. Fehminin evine girmişlerdir. Çocuklar evden bir el kantarı, bir çakı, iki albüm ve bir elektrik feneri çalarak kaçmışlarsa da yakalanmışlardır.

İSTANBUL RADYOSU

27-Temmuz-1938 Çarşamba

Öğle neşriyatı:

14.30: Plâkla Türk musikisi. 14.50: Havadis. 15.05: Plâkla Türk musikisi. 15.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.20: Konferans: Kadıköy Halkevi namına: Nahid Celâl Toker (Söz söylemek sanatı). 19.55: Borsa haberleri. 20: Granviç rasad hanesinden naklen saat ayarı. Nihal Asım ve arkadaşları tarafından Türk musikisi (Yegâh, Hicaz) 20.40: Hava raporu. 20.43 Ömer Rıza Doğrul tarafından Arapca söylev. 21: Saat ayarı; Şan, Bedriye Tüzun. Stüdyo orkestrası refakatile. 21.30: Tahsin Karakuş ve arkadaşları tarafından Türk musikisi (Hicaz faslı) 22.10: Müzik, varyete: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen. 22.50: Son haberler ve ertesi günün proğramı 23: Saat ayarı.

Bir Kaç Satırla:

Yıkım

YAZAN:
Nihal Pencap

Maddi manâda olsun, manevî manâda olsun "Yıkmak, yıkılmak„ dendiği zaman hüzün duymak, kederlenmek icap ederken, neden bilmem içimde bu duyguların hiçbirini bulamam. Aksine gözümün önünde mamureler, geniş muntazam, iç açıcı meydanlar, yüksek âbideler.. Kısaca büyük işler canlanır.

Kalabalık halk kütlelerinin meydanları doldurduğunu, ordu ordu askerlerin koşuşup kaynaştığını görür gibi olurum. Her yıkılan şeyin karşısında az çok tatlıya kaçan sevince benzer bir heyecan duyarım. Küçüklüğümde pek anlıyamadığım bu garip duyguyu vahşi ve ürkek tabiatıma yorardım. Bugün anlıyorum ki, hiç te öyle değil...

***

Ben, yeniden kurulan dinç bir milletin, harabeler üzerine yükselmiş bir vatanın evlâdıyım. Çocukluğumda gözlerim, kulaklarım yıkıntıların tozları ve gürültüleriyle dolu olarak geçti.

Osmanlı hanedanının yıkılması, hilâfetin ilgası, düşmanlar tarafından yıkılan, harap edilen şehirler, kasabalar... Bütün bu yıkıntıların yerine nelerin kaim olduğunun pek yakından şahidi oluyordum. Her harabenin yerinde istek ve inanışla yepyeni bir mamure yükseliyordu. Cumhuriyetin ilânı, lâiklik ve bunları takip eden bir yığın inkılâplar... Harap bir yurdun sonsuz bir gayretle imarı ve bu imarın itiraz götürmez sembolü modern Ankara ..

Bütün teferrüatı ve tesirlerile yıkılarak yerini "Türklük ve garplılık„ a bırakan bir ruh "Osmanlılık ve şarklılık„

Tamamen ortadan kalkan iktisadî bir siyaset; "Herşeyi dışardan alma .„

Bunun yerini alan, memlekette yükselen fabrika bacalarının sayisile gözlerimizin önüne serilen: "Kendi kendine yetme„ yolu . Başka bir tâbirle: Köhne bir rejimin yıkılışı, modern bir rejimin kuruluşu.

***

Beş, altı aydır uzakta bulunduğum Balıkesire on gün evvel döndüğüm zaman hummalı bir faaliyetle karşılaştım. Yıllardır — mübalâğa etmiyorum, cidden yıllardır — sözünü işitip tahakkuk sahasına çıktığını göremediğimiz, memleketin en belli başlı caddelerinden birinin genişletilmesine başlanmıştı. Yer yer yıkılması icap eden binaların enkazı, yıkım faaliyeti göze çarpıyordu. Bu görünüşte menfi olan hareket ve icraatın karşısında aynı müsbet hisleri duymaktan kendimi alamadım. Her yıkının sonunda bir yapım bulmağa alışmış gözlerle memnun ve müsterih, hayalen kurduğum meydanları, muntazam binaları imrenerek seyrettim.

***

"Yıkım„ , "Yapım„ gayesine yöneldiği zaman ondan korkmayınız. Bilâkis sevinç ve arzu ile karşılayınız. Yıkımı bilmiyenler, yapımdan daima mahrum kalmağa mahkûmdurlar.

On beş yıldır yaptığımız, başardığımız köklü inkılâpların seyir şeklini ancak bu görüş izah edebilir.

Hukuk Sütunu:

HUKUKÎ BAHÎSLER..

Karının Hak Ve Vazifesi.

YAZAN:
Avukat Kasım Sami Paylı

— 100 —

Bundan evvelki maddede kocanın aile birliğine karşı olan hak ve vazifelerini görmüştük. 153 ncü maddede (karı, kocasının aile ismini taşır, kadın müşterek saadeti temin hususunda gücü yettiği kadar kocasının muavin ve müşaviridir, eve kadın bakar) ibaresi ile de kadının hak ve vazifeleri gösterilmektedir.

Bu maddenin aile ismine dair olan birinci fıkrası evli bulunan kadının şahsî ahvalini ve 141 ci madde dahi boşanma ile ayrılan kadının ahvali şahsiyesini beyan etmektedir ki, bu hususa dair mezkûr 141 nci maddede tafsilâtı lâzime verilmiş olmakla oraya müracaat buyurulmasını tavsiye ederim.

Maddenin birinci fıkrası, aile ismini taşıyabilir gibi, karının yedithtiyarına bırakılmakla mukayyet olmayıp taşır tâbiri ile mutlakiyet ve tabiri diğerle vücup ifade etmektedir. Binaenaleyh evlenen kadın, evlenmezden evvel taşıdığı aile ismi her ne olursa olsun muhakkak surette o ismi terkle kocanın aile ismini taşımak mecburiyetindedir. Yalnız koca bir namı müstearla tanınmakta ise kocanın kullandığı namı müstearı istimal edemez. Boşanma vukuunda 141 nci maddede gördüğü müz veçhile evlenmezden evvelki aile ismini tekrar alır.

Maddenin ikinci fıkrası bundan evvelki 151 nci maddede yazılı kocaya aid hak ve vazifeler cümlesini karı hakkında da tekrarlanmaktadır. Yalnız şu kadar fark var ki o da 151 nci madde aile yuvasının refah ve saadetle idame esbabını karı ve kocaya müştereken yükletmişken işbu 153 ncü madde bu vazife ile iptida kocayı ondan sonra da karının mükellef olduğunu izah ediyor Karının mükellefiyeti ise kocasına muavenet ve icabı hal ve maslahata göre beyanı rey ve nasihattan ibarettir. Muavenet ise kocanın meslek ve sanatı ne ise, meselâ bizde köylü kadını tarlada çift süren kocasına yemek götürmek, mahsulâtın çapa ve orak zamanında filen kocasına yardım etmek olup bu da bilhassa köylü kadınlarımızda tamamen temerküz etmiş bir adet ve anane olmakla kanunun bu gibi tavsiyesine hacet kalmaksızın kendiliğinden icra edile gelmektedir. Şehir kadınlarımıza gelince şehir askerleri ya ticaret veya sanat veyahut memuriyet veya ücretli bir vazife ve hizmetle iştigal etmekte olduklarından kadınlar masada veya kocasının icrayi sanat ettiği bir mahalde veyahut icrayi memuriyet ettiği daireye gelerek yardımda bulunmak bizde henüz görülmemiş ve âdet halini almamış olmakla şehir kadınları bu gibi hususatta kocalarına müzaheret ve muavenette bulunamıyorlar.

Maahaza muavenet yalnız bu hususa münhasır olmayıp kocanın hali müzayakaya düştüğü bir anda karı kendi şahsına aid bulunan servet ve varidatı ile de aile birliğinin icep ettirdiği harç ve masrafa iştirak etmek mecburiyetindedir.

Velhasıl kadın birliğin saadet ve refahı selâmeti hususunda güç ve kuvvetinin yettiği kadar bedenen ve vüsati maliyesi ile mütenasip bir şekilde malen ve kuvvei akliye ve dereceyi zekâsı nisbetinde fikren kocanın muavin ve müşavir dir.

Evin umuru dahiliyesinin tertip ve tanzimi kadına aid olmakla kadın evin müdürüdür.

Bazı ahvalde bu değişebilir. Meselâ koca ve karı evin haricinde bir yerde çalışmak veyahut aralarında konuşup tekerrür ettirdikleri veçhile karının ticaretle işgal etmesi gibi hallerde karı ev işi ile de meşgul olamıyacağından ev umuruna bakmak kabiliyeti varsa koca bakar veya bir başkasına baktırır. Bu gibi hususat hakkında karı ve koca arasında mukarrer karar veçhile amel olunur Binaenaleyh ibarei kanuniyenin son cümlesi olan (eve kadın bakar) kaydı karı ve koca arasında müttehaz karara müessir olamaz.

— SONU VAR —

Gazi Orta Muallim Mektebi Ve terbiye Enstitüsü.

(İkinci Sayfanın Devamı)

kadar müddetle öğretmenlik yaptıklarını gösterir hizmet müddeti cetveli.

10) Mecburî hizmetin bittiğine dair belge [Yalnız neharilerden.]

Kazananlara tebliğat yapılırken kayıd beyannamesi ile taahhüt senedi suretleri gönderilecektir. Bu belgeler tamamlanmadıkça enstitüye talebe kayıd ve kabul işi yapılmıyacaktır.

14) Kayıd muamelesi kültür direktörlüklerinde 15 ağustos 1938 pazartesi günü [bugün dahil] ne kadar yapılacaktır.

15) İmtihanlar şu günler de yapılacaktır;

17 Ağustos 1938 çarşamba günü [Türçe-Edebiyat ve Tarih Coğrafya şubelerine gireceklerin.]

18 Ağustos 1938 perşembe günü [Riyaziye ve tabiiye şubelerine gireceklerin]

19 Ağustos 1938 cuma günü [Pedagoji ve Beden terbiyesi şubelerine girecek lerin]

[İmtihanlara saat 9 da başlanıp 14 te son verilecektir]

Kayıp tasdikname

Haziran 938 tarihinde Balıkesir ortaokulunun birinci sınıfından almış olduğum tasdiknamemi kaybettim. Bu kere yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Balya maliye vezne darı Mustafa oğlu
Ahmet Rasim

TÜRKDİLİ
Pazartesinden başka her gün çıkar. Siyasal gazete..
Yıllığı: 800 Kuruş
Altı Aylığı: 400 „
Sayısı: 3 „
Günü geçmiş sayılar 25 kuruştur.
ADRES:
BALIKESİR TÜRKDİLİ

Köy kâtiplerine ve köy kâtibi olmak istiyenlere:

Vilâyet Makamından:

1 — Köy kâtipleri için vilâyet merkezinde 1 - ağustos 938 tarihinde başlamak ve 10 - ağustos tarihinde bitmek üzere bir kurs açılması kararlaştırılmıştır.

2 — Kursa kanunen memur olmak ehliyetini haiz olan her vatandaş (Merkez ve kazalardan) iştirak edebilir.

3 — Tedrisat vilâyet konağında umumî meclis salonunda yapılacaktır. Ders zamanları, sabahları (9 12) öğleden sonra (3.5) arasıdır.

4 — Kursa iştirak edenlerin imtihanları vilâyetçe teşkil edilecek bir heyet huzurunda yapılacak ve ehliyet gösterenlere vesika verilecek ve münhalâta tayinleri icra kılınacaktır.

5 — Kursa merkez kazasında müstahdem köy kâtiplerinin iştirakleri mecburîdir.

6 — Köy kâtiplerine mıntakalarına göre 37 5 buçuk liraya kadar ücret verilecektir

7 — Kursa iştirak edecekler temmuz sonuna kadar merkez köy bürosuna müracaatla kayıtlarını yaptırmalıdırlar.

Balıkesir Vilâyet Daimî Encümeninden:

Muhammen Bedeli Lira	Numarası	Mevkii	Cinsi	Muvakkat T. L. K.
400	71 1	Umurbey M.	Mağaza	30 00
400	2	„	„	30 00
400	3	„	„	30 00
400	4	„	„	30 00
400	5	„	„	30 00
500	6	„	„	37 50
500	7	„	„	37 50
500	8	„	„	37 50
400	61	Eski Hükümet caddesinde Anafartalar	Dükkân	30 00
500	73	Kasap Musa adasında	„	37 50
1500		Abacılar içinde	„	112 50
200	74	Atatürk parkı yanında (Sebze bahçesi)	Bahçe	15 00

1 — İdarei hususiye akaratından temlikan satılığa çıkarılan yukarıda mevkii, numarası, muhammen bedeli ve muvakkat teminat miktarları yazılı olan akar 15 gün müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır.

2 — İhale bedeli peşinen tediye edilecektir.

3 — İhaleleri 8 ağustos 938 gününe rastlıyan pazartesi günü hükûmet konağında müteşekkil Daimî Encümen huzurunda yapılacağından istekliler ihale günü muayyen vaktinde muvakkat teminatlarını malsandığına yatırdığına dair makbuz veya şayanı kabu banka mektubile birlikte Daimî Encümene müracaat ederler.

4 — İsteklilerin şartnamelerini görmek ve daha evvel malûmat almak üzere Daimî Encümen kalemine müracaatları ilân olunur.

4 1 239

Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezinden:

Afyonkarahisar Maden Suyunun bir litrelik boş şişeleri (9) kuruştan geri alınacaktır.

Afyonkarahisar Maden Suyuna mahsus boş şişelerin ucuz fiatla şişecilere verilmemesi ve cemiyetimiz bayilerine yukarıda yazılı değer fiatla iade edilmesi sayın halkımızdan rica olunur.

YEŞİLLİ CADDESİ YAĞCI VE BAYİ
İsmail Odacıoğlu

Balıkesir P. T. T. Vilâyet Müdürlüğünden:

İhaleleri 25-7-938 pazartesi günü mukarrer olan Balıkesir—Kepsüt, Balıkesir— Çanakkale ve Balıkesir—Edremid oto postaları için on günde talip çıkmadığından 4 8 938 perşembe günü saat 15 te ihaleleri yapılmak üzere on gün temdit edilmiştir.

Taliplerin P. T. T. müdürlüğüne müracaatları.

Devlet Demiryolları Üçüncü işletme Müdürlüğünden:

Muhammen bedelleri ile mikdar, evsaf ve mahalleri aşağıda yazılı depolara bir sene zarfında gelecek kömürlerin tahmil ve tahliye işleri 16-8-938 salı günü hizalarında yazılı saatlerde açık eksiltme usulü ile Balıkesirde 3 üncü işletme binasında ihalesi yapılacaktır

Bu işe girmek istiyenlerin hizalarında gösterilen muvakkat teminatı vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesikalar ve kanunun 4 ncü maddesi mucibince işe girmeğe manii kanuni halleri bulunmadığına dair beyannamelerile aynı gün ve saatlerde komisyon reisliğine müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyon merkezi ile Bandırma, Kütahya ve Tavşanlı depolarında görülebilir.

Deposu:	Tahmil ve tahliye edilecek kömür mikdarı:	Beher ton tahmil için muhammen bedel:	Beher ton tahliye için muhammen bedel:	Tutarı lira:	Muvakkat teminat lira:	İhale saati:
Balıkesir	4000 Ton	18 Kuruş	14 Kuruş	1280	96	15
Bandırma	4000 „	17,5 „	12,5 „	1200	90	15,30
Tavşanlı	3500 „	13 „	10 „	805	60,38	16
Kütahya	1000 „	16 „	14 „	300	22,50	16,30

4 — 1 — 250

Balıkesir Askerlik Şubesi Başkanlığından:

1 — Malûl gaziler ile şehit yetimlerine tütün ikramiye parası dağıtılacaktır.

2 — Mahalle ve nahiyelerdeki malûl ve yetimlerin hangi tarihte askerlik şubesine gelecekleri aşağıda yazılıdır.

3 — Malûller ile yetimler, şubeye gelirken resmî senet ile maaş cüzdanı ve nüfus hüviyet cüzdanını ve iki fotoğraflarını beraber getireceklerdir.

25	Temmuz	938	Mahallât:
26	»	»	Merkez köyleri
28	»	»	Çağış nahiyesi
1	Ağustos	»	Küpeler nahiyesi
4	»	»	Konakpınar nahiyesi
7	»	»	Şamlı nahiyesi
11	»	»	Şamlı nahiyesi
14	»	»	Korucu nahiyesi
17	»	»	Korucu nahiyesi
21	»	»	Savaştepe nahiyesi
24	»	»	Savaştepe nahiyesi
25	»	»	Durak nahiyesi
28	»	»	Kepsüt nahiyesi
31	»	»	Kepsüt nahiyesi
3	Eylûl	»	Biğadıç nahiyesi
7	»	»	Biğadıç nahiyesi
10	»	»	Yağcılar nahiyesi
13	»	»	İvrindi nahiyesi
17	»	»	İvrindi nahiyesi
19	»	»	Osmanköy nahiyesi.

Balıkesir Vilâyet Daimî Encümeninden:

1 — Balıkesir merkez okulları için mübayaa edilecek 105 ton 250 kilo odun 11 ağustos 938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 10 da ihale edilmek üzere 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Odunun beher kilosunun muhammen bedeli bir kuruştur.

3 — İhale yukarıda birinci maddede yazılı gün ve saatte vilâyet makamında müteşekkil Daimî Encümen huzurunda yapılacaktır. İsteklilerin muvakkat teminatlarını malsandığına yatırdıklarına dair makbuz veya banka mektuplarile muayyen vakitte Daimi Encümene müracaatları ilân olunur.

4—1—246

EMİLMAROT

Zürra! Kullanılmış ve bilâhere tamir edilmiş eski Triyörlerden sakınınız.

Menfaatiniz mücedded, 938 senesi malı, fabrikanın orijinal (asıl) ambalajlı Triyörlerini kullanmaktır.

Dünyanın en meşhur 2 parçalı 4 Bis EMİL MAROT hakikî ve 938 senesi mamûlâtı Triyörlerini (Ekin Kalburlarını) tercih ediniz.

Bunlar bütün Triyörlerden, hattâ eski Emile Marot Triyörlerinden üstündür. Hiçbir yabancı madde kaçırmaz, gayet kullanışlı ve sağlamdır.

Toptan ve perakende satış yeri:
« B. N. KAZANCİYAN »

Ziraat makineleri evi 74—89 Tünel caddesi Galata.
İSTANBUL
Kuruluş tarihi: 1889
Telefon: 41888
Telgraf adresi : KAZANÇHAN İSTANBUL.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kapital: 100,000,000 Türk Lirası
Yurd İçinde 261 Şube Ve Ajans
Dünyanın Her Tarafında Muhabirler

Her türlü zirai ikrazlar-diğer bilcümle banka muameleri büyük şubelerinde kiralık kasalar.

İhbarsız tasarruf ve kumbara hesaplarında ikramiyeler.

İkramiye: ADEDİ	*Miktarı:* LİRA	*İkramiyenin tutarı:* LİRA
1	1000	1000
1	500	500
1	250	250
10	100	1000
25	50	1250
30	40	1200
40	20	800
108		6000

Bu ikramiyeler her üç ayda bir olmak üzere senede dört defa bu miktar uzerinden kura ile dağıtılacaktır. İlk keşide 1 Eylûl 938 dedir.

Rençberlere Müjde
Kaçırılmaz Fırsat

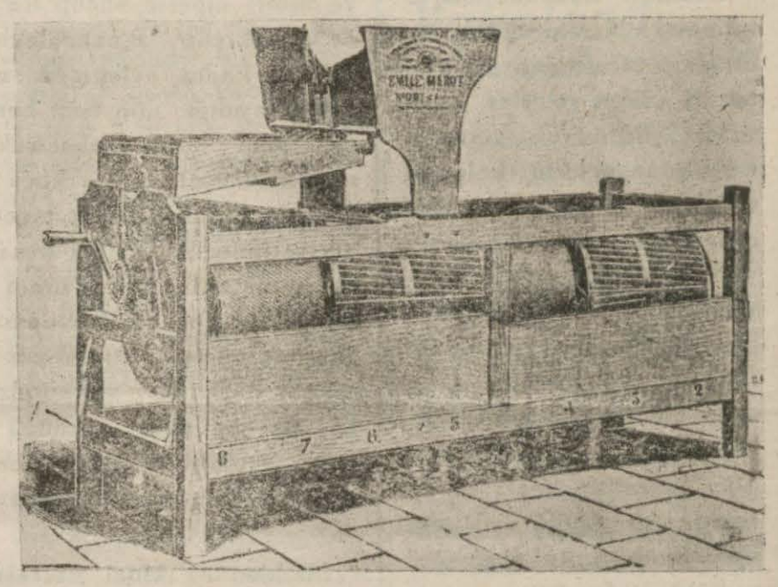

(EMİL MAROT) MARKALI BUĞDAY ÇALKALARI

SAYIN MÜŞTERİLERİMİZE;

Yukarıda resmini gördüğünüz dünyanın en meşhur ve maruf Rençberler ve Değirmencilerimiz tarafından tecrübe edilmiş ve tanınmış, Türkiyede büyük rağbet ve taraftar kazanmış olan **Emil Marot** marka Buğday Kalbur Makinelerini her sene olduğu gibi, bu mevsimde de satmaktayız. Resimde gördüğünüz tek parçalı makinenin iki parçalıları da mevcut olup (4, 5, 6) numaralıları da yani her boyu vardır. Bu makineler büyük hasılatlı olup aşağıda göreceğiniz veçhile piyasada mevcut makinelerin en fazla mal çıkaranıdır. Bu makineler mahsulu (9) kısma ayırır Şöyle ki: Buğdayı üçe, Arpayı üçe, Deliceyi bire, Bakla ve Ot tohumlarını bire, Ot, Saman ve Taş parçalarını bire, ki ceman (9) kısma ayırmış olur. Fiatlarda bu mevsim için fevkalâde tenzilât yapılmıştır İstanbuldaki fiatlardan yüzde 20, 25 eksik fiata satmaktayız Bu kaçırılmaz bir fırsattır. Her halde bu ele geçmez fırsattan istifade etmeyi Rençberlerimize, Köylülerimize ve Buğday işlerile meşgul olanlara almalarını ve makinelerimizi bir defa da mağazamızda görmelerini tavsiye ederiz.

MAKİNELERİN YAPTIĞI İŞ MİKTARI:

No: 4 5 6

Saatte yaptığı iş miktarı: 250, 500, 600 kilo mahsul çalkar.

Ahmet Ve İbrahim Cumalı Kardeşler
Balıkesir: Çivicilar Çarşısı No: 12
Demirciler Çarşısı No: 63

HİSAR ILICASI

BİĞADIÇ HİSAR ILCASI En Kuvvetli Kükürtlü Ilıcadır.

Romatizma vesair hastalıklara en birinci devadır. Müşterilerimden gördüğüm teveccühle ılıcamız bu defa daha muntazam bir hale getirilmiş ve gelecek hastaların her türlü istirahatları temin edilmiştir. Bilhassa otobüs ve araba yolları çok güzel ve düzgün yapılmıştır.

Banyo, hamam dahil olduğu halde bir odanın geceliği yüz kuruştur.

MÜSTECİRİ:
Necip

MÜJDE!.
POSTA OTOBÜSLERİ
ULUS OTELİNDEN KALKAR

Her sabah otelimizden Bursa, Çanakkale, Bandırma ve Edremide otobüs postaları kalkar ve akşamları gelir.

Postalar karşılıklıdır

İzmir avizoları için Balıkesire uğrıyacak sayın misafirlerimize her zaman temiz yatak bulundurulur.

Eski Diyunuumumiye oteli namile maruf oteli bu kere "Ulus Oteli,, ismile açtım Yeni mefruşat, müşamba ve mükemmel konforu haiz, temizliği tasavvurun fevkinde ve fiatları çok ehvendir. İstirahatları temin edilen müşterilerim, yol yorgunluğunu otelimizde bihakkın dinlendirecektir.

Ulus Oteli Müdürü
Eski Telgraf Müdürü
Fehmi Aslan

KADRİ UZKUR
Kırtasiye Mağazası
ANAFARTALAR CADDESİNDEKİ
KADRİ UZKUR
Kırtasiye Mağazası

Eski Hükûmet caddesinin açılması üzerine bu defa Paşacami caddesinde Balıkhanı altındaki büyük beton mağazaya nakledilmiştir.

Aradığınız her çeşit kırtasiye levazımını en ucuz ve en iyi şekilde **(Kadri Uzkur Kırtasiyesi Mağazası)** *nda bulabilirsiniz.*

Sahibi ve Başmuharriri: Balıkesir Mebusu H. KARAN
Çıkarım Genel Direktörü: FUAT BİLAL
Basımyeri: Vilâyet Matbaası — Balıkesir